

Útjelentés

Kiutazók: *Balsay Antal*, FVM Erdészeti Hivatal, *Bodor László*, Gemenc Rt., *ifj. Fodermayer Vilmos* Gemenc Rt.

Kiküldetés helye: Ausztria (Bécs, Alsó-Ausztria, Steiermark)

A program témája: Erdő- és vadgazdálkodás nemzeti parkokban.

Vadgazdálkodás és természetvédelem a Lainzeri Vadasparkban

A vadaspark 2900 hektáron terül el Bécs város erdejében. *Alexander Mrkvička* igazgató elmondta, hogy régen ez a terület a császár tulajdona volt, amelyet később a város megvásárolt. Ma milliós nagyságrendű évi látogatóval a főváros „Népligete”, ahová a bécsiek kirándulni, pihenni járnak. A nagyobb része kb. 1900 hektár inkább vadaskert, amely a vadászati szezonban el van zárva a látogatók elől. Ferenc József császár is vadaskertként hasznosította. A terület erdővel borított, kisebb-nagyobb rétek, tisztások találhatók benne. Vízrel természetesen ellátott, a takarmányt odaszállítják, de csak szükséghelyzetben, egyébként a vad a megtalálható természetes táplálékon él. Jelenleg a vadállomány 1000 db körüli vaddisznó, 100 db gímszarvas, 200 db dámvad és 50–100 közötti őz. A trófeás vad és tarvad-vadászatot eladják bérvadászoknak, a süldőállományt és malacokat a személyzet lövi ki. Néhány hektáros kertben láttuk a dámbikákat, amelyből a kiválasztott egyedeket igény szerint helyezik ki a vadáskertbe, és ott a vendég terítékre hozza. A réteken a természetes növényzet nő, az összes rét a disznó által megforgatott állapotú. A dámvad által elérhető magasságig a lágyszárú- és cserjeszint hiányzik. A területet két vadász és két beosztott személy kezeli. Az erdőben csak a legszükségesebb gyérítési, egészségügyi munka folyik. Bár a kevés öreg állomány felújításra szorul, nagy az ellenpropaganda az elvégzésre. Néhány kis kerítés mögött foltosan természetes felújítás folyik. Ezeket az újulatfoltokat ápolják is.

Erdő- és vadgazdálkodás a nemzeti parkban

Az erdészet a Schneeberg-hegységben kezeli az erdőket. A Bécs ivóvízbázisát jelentő területen két erdészet dolgozik mintegy 28 000 hektár állami erdőben. A jó minőségű ivóvíz biztosítása a legfontosabb cél, napi 4 millió m³ vizet kap és fo-

gyaszt a főváros innen. A dunai ivóvíz csak biztonsági tartalék. A 28 000 hektárból 10,5 ezer hektár a nemzeti parki terület, amelynek a kijelölésénél kikérték a helyi erdészek véleményét. Ausztriában mintegy 10 nemzeti park van, az összes erdőterület kb. 8%-a nemzeti park, és a jogi kereteket a tartományok adják, ezért azok a helyhez igazodók és különbözőek. A tartomány dönt a fenntartás finanszírozási módjáról is. Ezt a Nemzeti Parkot elsősorban azért hozta létre az admonti polgármester, hogy az Ausztriában kissé kieső és nem látogatott térségbe csalogassa a turistákat.

A gazdálkodást a lucfenyő határozza meg. A lucfenyő jól újul, ha nem, akkor szépen visszafoglalja a zonális helyét a bükk és a hegyi juhar. Szakmai törekvésük is az elegyes és lombos erdők arányának növelése, de teljesen a természetre támaszkodnak. Ütem, hektár előírás sem az állami erdészeti hatóság, sem a Nemzeti Park részéről nincs! A területeket szakmai testület választotta ki a Nemzeti Park részére, természetesen az erdészek is benne voltak. A vadászati jogot teljes területen az állami erdészet gyakorolja. Érzékelhető

vadkár nincs. A vadkár megelőzésére hatékony módszerük, hogy novembertől áprilisig a szarvast ún. téli kertben tartják. A kert húsz hektáros rét és idősebb erdő, ahová a takarmány folyamatos kihelyezésével csalják be a vadat. Vannak beugrók is, hogy a későbbi jövő is bejussanak. A kinnmaradókat terítékre hozzák. Így a téli, télvégi károsítástól mentesülnek az erdeik. Érdekességgént Ausztria éves terítékadatai vadfajonként:

1999/2000. vadászati év	
szarvas	41 000 db
őz	240 000 db
zerge	23 000 db
vaddisznó	24 000 db

Az Enns-folyón átívelő híd teljesen fából készült. A mederágyba cölöpverővel ütött vörösfenyő oszlopokból álló három pillérre 16 méter hosszú, 70 cm vastag jegenyefenyő tartógerendák feküdtek fel. A faanyag tartósított, még a hullámtörő uszadékfagók is fából ácsolt sarkantyúk voltak. Érdekes és szép megoldás, igazán tájba illő!

Összegzés

Az osztrák erdészeti és természetvédelmi jogszabályalkotás sokkal rugalmasabb és jobban igazodik a valós állapothoz.

A természetvédelem sem területében (8% Nemzeti Park), sem kritériumaiban nem rugaszkodott el a gyakorlati és gazdasági lehetőségeitől.

Céljai (turizmus, látogató, Nemzeti Park stb.) reális, elérhető célok.

Az osztrák erdészek és természetvédők jól reklámozzák a munkájukat, a közvélemény nagyobb részét megnyerték, az osztrák polgár védi a természetet és környezetét, szimpatizál az erdészekkel és a természetvédőkkel.

A fentiek miatt Ausztriában a két szakterület között sokkal jobb az együttműködés.

Fotó: **ifj. Fodermayer Vilmos**